

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Хімія)**

першого рівня вищої освіти (бакалавр)

за спеціальністю: 014.05 Середня освіта(Біологія та здоров'я людини)

галузь знань: 01 Освіта /Педагогіка

Освітня кваліфікація: бакалавр середньої освіти

Професійна кваліфікація: Вчитель біології та здоров'я людини, вчитель хімії
базової середньої освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ УНІВЕРСИТЕТУ

Голова вченої ради

Олександр БЕЗЛЮДНИЙ

протокол № _____ від _____ 2023р.

Освітня програма вводиться в дію з «__» _____ 2023 р.

Ректор УДПУ імені Павла Тичини

Олександр БЕЗЛЮДНИЙ

(наказ № _____ від «__» _____ 2023 р.)

Умань, 2023 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Хімія)»

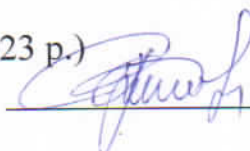
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	01 Освіта/Педагогіка
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший рівень вищої освіти (бакалаврський)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Бакалавр
КВАЛІФІКАЦІЯ ОСВІТНЯ	Бакалавр середньої освіти
КВАЛІФІКАЦІЯ ПРОФЕСІЙНА	Вчитель біології та здоров'я людини, вчитель хімії базової середньої освіти

Освітньо-професійну програму схвалено на засіданні кафедри
біології та методики її навчання

УДПУ імені Павла Тичини

(протокол № від 2023 р.)

Завідувач кафедри

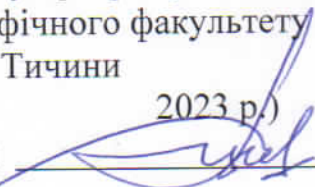
Ігор КРАСНОШТАН

Освітньо-професійну програму схвалено вченою радою
природничо-географічного факультету

УДПУ імені Павла Тичини

(протокол № від 2023 р.)

Голова вченої ради

Валерій МИКОЛАЙКО

Освітньо-професійну програму погоджено
навчально-методичним відділом

УДПУ імені Павла Тичини

Начальник відділу

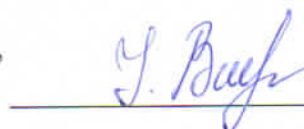

Ірина ДЕНИСЮК

Освітньо-професійну програму погоджено
відділом якості освіти, ліцензування та акредитації

УДПУ імені Павла Тичини

Координатор з питань акредитації,
ліцензування та якості освіти

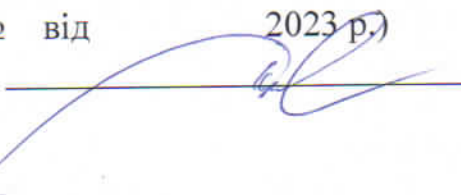
Інна БАБІЙ

Освітньо-професійну програму погоджено
навчально-методичною радою

УДПУ імені Павла Тичини

(протокол № від 2023 р.)

Голова ради

Валентина РОЗГОН

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма розроблена проєктною групою кафедри біології та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Керівник проєктної групи (гарант освітньої програми):

Люленко Світлана Олександрівна – кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Члени проєктної групи:

Сорокіна Світлана Іванівна – кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Вітенко Володимир Анатолієвич – доктор біологічних наук, доцент кафедри хімії екології та методики їх навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Соболенко Любов Юліанівна – кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Представник стейкхолдерів:

Гавриленко Тетяна Іванівна – заступник директора з навчально-виховної роботи, вчитель біології та хімії Пирятенського ліцею № 6, Пирятенської міської ради Полтавської області

Здобувач вищої освіти:

Загребельна Діана Юріївна здобувач вищої освіти 3 курсу освітньо-професійної програми Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Хімія)

Ця освітня-професійна програма не може бути повністю чи частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Стейкхолдер 1. **Сорокін Сергій В'ячеславович** – директор Уманської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 4 Уманської міської ради Черкаської області.

Стейкхолдер 2. **Скарбовська Таміла Михайлівна** – директор Уманської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 9 Уманської міської ради Черкаської області.

Стейкхолдер 3. **Кільчевська Інна Сергіївна** – викладач хімії, біології та екології Гайворонського політехнічного фахового коледжу Кіровоградської області.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів: додаються

**1. Профіль освітньої програми зі спеціальності
014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, природничо-географічний факультет, кафедра біології та методики її навчання.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший рівень вищої освіти. Освітня кваліфікація: бакалавр середньої освіти Професійна кваліфікація: Вчитель біології та здоров'я людини, вчитель хімії базової середньої освіти
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Хімія)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію серія НД № 2489141 на підставі наказу Міністерства освіти і науки України від 19.12.2016 р. № 1565. Термін дії сертифікату до 01.07.2026 р.
Цикл/рівень	FQ-EHEA – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК України – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	Зр.10м.
Інтернет - адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://biology.udpu.org.ua/osv_programa.html
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі освіти, які володіють компетентностями, необхідними для здійснення освітнього процесу в галузях біології, здоров'я людини, хімії, педагогіки, що дозволять їм отримати можливість вільного доступу до працевлаштування та здобуття наступного рівня вищої освіти, здатність до професійної самореалізації та адаптування до викликів освіти і сучасного життя.	
3 – Характеристика освітньої програми	

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	01 Education / Pedagogy 014.05 Secondary education (Biology and human health) Compulsory subjects – 150 ECTS credits Disciplines of the student's free choice - 60 ECTS credits. Practical training – 24 ECTS credits. Attestation and completion of qualifying graduation work - 6 ECTS credits
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма має прикладну орієнтацію. Програма базується на сучасних наукових знаннях: педагогіки, методики сучасної освіти, біології, здоров'я людини та хімії; проблем збереження здоров'я людини, охорони довкілля; актуальних напрямів сучасних досліджень в галузі суспільних та природничих наук; традиційних та інноваційних підходів до організації освітнього процесу. Передбачає набуття вмінь і навичок використання методик навчання і виховання, застосування матеріально-технічної бази та інформаційно-комунікативних технологій, необхідних для успішного забезпечення навчання біології, основ здоров'я та хімії у закладах загальної середньої освіти.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта в галузі 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Предметні спеціальності: 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) та 014.06 Середня освіта (Хімія) Підготовка вчителя для навчання шкільних предметів біологія, основи здоров'я, хімія. Ключові слова: вища освіта, бакалавр, вчитель, біологія, здоров'я людини, хімія
Особливості програми	Підготовка вчителя біології, основ здоров'я та хімії, здатного інтегрувати знання з біології, основ здоров'я та хімії для формування в учнів закладів загальної середньої освіти ставлення до навколишнього середовища як потенційного джерела здоров'я і безпеки людини. Підготовка фахівців з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка передбачає введення термінологічної іноземної лексики за професійним спрямуванням, проведення окремих навчальних занять англійською

	мовою, міжнародну мобільність. Програма виконується в активному освітньому середовищі.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	85 Освіта 85.3 Середня освіта 85.31 Загальна середня освіта 85.32 Професійно-технічна освіта Вид професійної діяльності (за ДК 003:2010): Професійні види робіт: 2320 Вчителі закладів загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти; 2359.2 Методист закладу позашкільної освіти
Подальше навчання	Можливість навчатися за програмами другого (магістерського) рівня. Набуття часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, індивідуально-творчий та системний підходи. Лекції, лабораторні роботи, семінари, практичні заняття в малих групах, самостійна та індивідуальна робота на основі підручників та конспектів, консультації із викладачами, підготовка бакалаврської роботи (за рекомендацією керівника освітньої програми). Навчально-методичне забезпечення і консультування самостійної роботи здійснюється через університетське «Інформаційно-освітнє середовище для здобувачів вищої освіти очної та заочної (дистанційної) форм навчання».
Оцінювання	Формами контролю знань здобувачів освітньої програми є поточний, модульний і підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять, він має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи. Модульний контроль проходить після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля. Форму модульного контролю (у вигляді тестів, письмової контрольної роботи, колоквіуму, результату експерименту, що можна оцінити кількісно, розрахункової чи розрахунково-графічної роботи тощо) обирає лектор дисципліни. Після

	проведення модульного контролю з усіх змістових модулів і визначення їх рейтингових оцінок лектор дисципліни визначає загальний рейтинг здобувача з навчальної роботи. Підсумковий контроль передбачає семестровий контроль та атестацію здобувачів вищої освіти. Здобувач допускається до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, завдань, передбачених робочим навчальним планом на семестр із відповідної навчальної дисципліни. Проведення семестрового контролю у формах екзамену чи заліку з конкретної навчальної дисципліни регламентує «Положення про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини», «Положення про контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини». Атестація випускників освітньої програми проводиться у формі захисту випускної кваліфікаційної роботи та випускного екзамену з педагогіки, хімії та методики її навчання.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях. ЗК 2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю. ЗК 4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.

	ЗК 5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів). ЗК 6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня. ЗК 7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій. ЗК 9. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку.
Фахові компетентності (ФК) Спеціальні компетентності (СК)	ФК 1. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності. ФК 2. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів. ФК 3. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення. ФК 4. Здатність до здійснення професійної

	діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу. ФК 5. Здатність володіти термінологією та символікою біологічної мови. ФК 6. Здатність характеризувати досягнення та сучасний стан біологічної науки, їх роль у житті суспільства. ФК 7. Здатність застосовувати елементи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності вчителя біології, основ здоров'я та хімії. ФК 8. Здатність описувати широке коло природних об'єктів та процесів (як натуральних, так і штучно створених), починаючи від цілісності біосфери та закінчуючи молекулярним рівнем організації живого. ФК 9. Здатність застосовувати сучасні методики і освітні технології навчання для планування та організації освітнього процесу з біології та основ здоров'я в закладах середньої загальної освіти. ФК 10. Здатність здійснювати добір методів і засобів навчання біології, спрямованих на розвиток здібностей учнів. ФК 11. Здатність розуміти принципи клітинної організації біологічних об'єктів, структур і функцій клітинних органел, синтез органічних сполук в клітинах, етапи енергетичного обміну ФК 12. Здатність створювати умови для забезпечення заходів щодо охорони життя і здоров'я учнів у освітньому процесі та позаурочній діяльності. ФК 13. Здатність володіти символікою і термінологією хімічної мови. ФК 14. Здатність характеризувати досягнення хімічної науки та сучасний стан хімічного виробництва, їх ролі у житті суспільства. ФК 15. Здатність застосовувати сучасні методи дослідження для встановлення складу, будови і властивостей речовин, інтерпретувати результати досліджень. ФК 16. Здатність чітко і логічно відтворювати базові знання з хімії, оцінювати нові відомості та
--	---

	інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної природничо-наукової картини світу.
7– Нормативний зміст підготовки, сформульований у термінах програмних результатів навчання	
ПРН 1. Знає та розуміє історію та закономірності розвитку біології, її місце у загальній системі знань про природу і суспільство; ПРН 2. Знає біологічну термінологію і номенклатуру, наукові поняття, закони, концепції, вчення та теорії; розуміє основні концепції, теорії та загальну структуру біологічної науки. ПРН 3. Знає будову та основні функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів. ПРН 4. Знає сучасну систему живих організмів та методологію систематики. ПРН 5. Знає будову й функції організму людини, основи здорового способу життя. ПРН 6. Знає основні закони й положення генетики, молекулярної біології, теорії еволюції. ПРН 7. Знає роль живих організмів та біологічних систем різного рівня у житті суспільства, їх використання, охорону, відтворення. ПРН 8. Знає, розуміє і здатний використовувати рекомендації з методики навчання біології та здоров'я людини в освітній програмі базової середньої школи. ПРН 9. Уміє застосовувати знання сучасних теоретичних основ біології для пояснення будови й функціональних особливостей організмів на різних рівнях організації живого, їхню взаємодію, взаємозв'язки, походження, класифікацію, значення, використання та поширення. ПРН 10. Виконує експериментальні польові та лабораторні дослідження, інтерпретує результати досліджень. ПРН 11. Уміє виготовляти біологічні препарати, колекції, гербарії. ПРН 12. Характеризує живі організми й системи різного рівня з використанням методів сучасної біології, володіє різними методами розв'язування задач з біології та хімії. ПРН 13. Застосовує спілкування в діалоговому режимі з колегами та цільовою аудиторією, письмового відображення та презентації результатів своїх досліджень українською мовою. ПРН 14. Використовує знання іноземної та латинської мов у спілкуванні з колегами та цільовою аудиторією, їх застосування у оформленні результатів наукових досліджень. ПРН 15. Прогнозує можливі зміни властивостей ґрунтів зі зміною чинників довкілля та вплив цих змін на біосферу. ПРН 16. Демонструвати знання про будову та функції імунної системи, клітинні та молекулярні механізми імунних реакцій, їх регуляцію, генетичний контроль; види імунітету та методи оцінки імунного статусу організму. ПРН 17. Знає принципи, форми, сучасні методи, у тому числі інтерактивні, новітні освітні технології, методичні прийоми навчання предмету в закладах	

загальної середньої освіти для формування предметних компетентностей учнів; уміє конструювати різні типи уроків з біології, природознавства та основ здоров'я, застосовуючи інноваційні методики; вміти організувати освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.

ПРН 18. Демонструє вміння проводити власні наукові дослідження з дотриманням норм академічної доброчесності та організовувати науково-дослідну роботу з учнями, інтерпретувати дані та робити висновки, готувати результати наукових робіт до оприлюднення.

ПРН 19. Освоювати нові знання та сучасні методи експериментальних досліджень для вирішення проблемних завдань біології, основ здоров'я та хімії шляхом самостійного навчання.

ПРН 20. Демонструвати знання основних принципів збереження й зміцнення здоров'я, формування ціннісних орієнтацій щодо здорового способу життя.

ПРН 21. Знати та розуміти хімічну термінологію та номенклатуру, основні концепції, теорії та загальну структуру хімічної науки.

ПРН 22. Знати вчення про періодичну зміну властивостей хімічних елементів та їх сполук, про будову речовини та розуміє взаємозв'язок між ними.

ПРН 23. Знати головні типи хімічних реакцій та їх основні характеристики, а також основні термодинамічні та кінетичні закономірності та умови проходження хімічних реакцій

ПРН 24. Знати властивості елементів та їх сполук, класифікацію, будову, властивості та способи одержання неорганічних та органічних речовин, в тому числі комплексних та координаційних.

ПРН 25. Розуміти генетичні зв'язки між класами неорганічних та органічних сполук.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Проектна група 3 кандидати наук (3 – біологічних). Гарант освітньої програми: Люленко Світлана Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри біології та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Група забезпечення: освітній процес за освітньою програмою Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Хімія) забезпечують висококваліфіковані науково-педагогічні працівники з науковими ступенями і вченими званнями. До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та вченими званнями. З метою зростання професійного рівня, науково-педагогічні працівники періодично підвищують кваліфікацію (стажування, вебінари, тренінги, майстер класи).
-----------------------------	--

Матеріально-технічне забезпечення	Наявна матеріально-технічна база, що забезпечує проведення всіх видів лабораторної, практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної підготовки та науково-дослідної роботи студентів. Обладнаний комп'ютерний клас. Функціонують музей зоології імені М. Ф. Ковалю, наукова лабораторія проблем оптимізації родючості ґрунту, лабораторія інноваційних технологій навчання біології, гербарій УДПУ імені Павла Тичини, навчально-дослідницька агробіологічна станція УДПУ імені Павла Тичини.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Освітній процес забезпечений навчально-методичними комплексами, підручниками та посібниками. Навчальні курси розміщені в системі «Інформаційно-освітнє середовище для здобувачів вищої освіти очної та заочної (дистанційної) форм навчання». Наукові роботи викладачів завантажені в інституційний репозитарій. Щорічно оновлену інформацію про організацію освітньої діяльності для підготовки здобувачів вищої освіти розміщують на сайті Університету https://udpu.edu.ua/ у рубриці «Навчання». Освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти опубліковують і розміщують на веб-сайті Університету в рубриці «Навчання. Освітні програми» https://udpu.edu.ua/navchannia/osvitni-prohramy. На сайті університету також висвітлюють: академічний календар (оновлений на кожний навчальний рік); графік освітнього процесу (оновлений на кожний навчальний рік); нормативні документи (положення), які регламентують організацію освітнього процесу в Університеті. Підтримку навчальної діяльності та управління освітнім процесом в інформаційному середовищі Університету забезпечують сайти: -інформаційно-освітнє середовище https://dls.udpu.edu.ua/, яке містить електронні навчальні курси (ЕНК) для здобувачів вищої освіти. Кожна навчальна дисципліна має електронну підтримку у вигляді електронного курсу з теоретичним матеріалом, ресурсами для виконання лабораторних та практичних робіт, самостійної роботи, поточного, модульного і підсумкового контролів; - електронний архів навчальних, наукових та навчально-методичних матеріалів

	https://library.udpu.edu.ua/, до яких увійшли оцифровані підручники, посібники, навчально-методичні матеріали, електронні копії наукових статей працівників університету; матеріали конференцій, які проводилися в університеті, автореферати дисертацій, захищених в Університеті, методичні матеріали на підтримку навчального процесу, патенти. Відкрито доступ наукометричних баз даних Web of Science та SCOPUS видавництва Elsevier, що надають користувачам можливість отримати результати тематичного пошуку, відслідкувати свій рейтинг. Бібліотечний фонд університету багатогалузевий, нараховує 425522 примірників вітчизняної та зарубіжної літератури, зокрема рідкісних видань, спец. видів науково-технічної літератури і документів, авторефератів дисертацій, дисертацій. Бібліотека щороку здійснює переплату 50 назв методичних, наукових, фахових періодичних видань. В структурі бібліотеки наявні 6 читальних залів на 45 посадкових місць. Всі ресурси бібліотеки доступні через сайт Університету: https://library.udpu.edu.ua/
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Академічна мобільність є одним із пріоритетних напрямів діяльності ЗВО, що передбачає участь здобувачів вищої освіти в освітньому процесі університету та партнерських закладів освіти, проходження навчальної або виробничої практики, проведення наукових досліджень із можливістю перезарахування в установленому порядку опанованих навчальних дисциплін, практик тощо. Основні цілі та завдання, організаційне забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти в університеті, порядок визнання та перезарахування результатів їхнього навчання, права та обов'язки осіб, які беруть участь у програмах академічної мобільності, порядок звітності та оформлення документів за результатами їхнього навчання регламентує «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини». Заключено угоди та договори про співпрацю: Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-

	педагогічна академія» Харківської обласної ради; Рівненський державний гуманітарний університет; Державний вищий навчальний заклад «Донбаський педагогічний університет»; Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського»; Глухівський НПУ ім. О. Довженка; Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського; Колочавська загальноосвітня школа І–ІІІ ступенів № 1; Шацький національний природний парк; Шацький лісовий коледж ім. В.В. Сулька; Східноєвропейський національний університет імені Лесі України; Одеський національний університет імені І.І. Мечникова; Станція юних туристів м. Умані; Опорний заклад освіти Верхняцький ліцей; Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка.
Міжнародна кредитна мобільність	Право здобувачів вищої освіти на академічну мобільність реалізується на підставі міжнародних програм і проєктів, договорів про співробітництво в галузі освіти і науки між Університетом та закладами-партнерами або з власної ініціативи здобувача, підтримується адміністрацією Університету, на основі індивідуальних запрошень. Навчання за програмами академічної мобільності, мовне або наукове стажування, проходження навчальної та виробничої практик – це форми академічної мобільності здобувачів вищої освіти в Університеті. Навчання учасників освітнього процесу за програмами кредитної академічної мобільності може передбачати отримання випускниками сертифікатів, що засвідчують участь, а також випуску оцінок для пере зарахування дисциплін в УДПУ імені Павла Тичини. В Університеті діють програми: Mevlana, ERASMUS + (Міжнародна академічна мобільність – КА-1), якій відповідає об’єктивній переоцінці стратегічних пріоритетів концептуального розвитку Університету, а саме: удосконалює всі аспекти ролі міжнародного співробітництва та відносин в цілому. Академічний обмін сприяє реформуванню Університету та охоплює освітній процес, організацію наукових

	досліджень, трансфер технологій, інноваційний розвиток Університету, просування та гармонізацію національної системи вищої освіти з європейською, якісне навчання компетентних фахівців, створення умов для підвищення мобільності, розширення автономії природничо-географічного факультету. Реалізуються програми подвійного диплома: Тракійський університет в м. Стара Загора (Болгарія) Державна вища школа професійної освіти ім. Іполіта Цегельського в м. Гнезно (Польща) Поморська академія в м. Слупську (Польща) Державна вища професійна школа імені Я. А. Коменського в м. Лешно (Польща) Академія імені Яна Длугоша в м. Ченстохові (Польща) Інститут європейської культури Познанського університету імені Адама Міцкевича в м. Гнезно (Польща) Державна вища школа професійної освіти в м. Хелмі (Польща)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Передбачена можливість навчання іноземних здобувачів вищої освіти.

II. Перелік компонент освітньої програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові дисципліни			
ОК 01	Історія та культура України	4	екз.
ОК 02	Українська мова з професійним спрямуванням	3	екз.
ОК 03	Іноземна мова	8	екз., зал.
ОК 04	Філософія	3	екз.
ОК 05	Охорона праці і безпека життєдіяльності	3	зал.
ОК 06	ІК технології в галузі	3	зал.
ОК 07	Загальна екологія	3	зал.
ОК 08	Вікова фізіологія та шкільна гігієна з основами медичних знань	3	зал.
ОК 09	Анатомія та морфологія рослин	3	екз., курс
ОК 10	Зоологія безхребетних	3	екз., курс
ОК 11	Систематика рослин	4	екз., курс

ОК 12	Зоологія хребетних	4	екз., курс
ОК 13	Мікологія	4	екз., курс
ОК 14	Анатомія людини	4	екз., курс
ОК 15	Основи наукових досліджень у галузі	3	зал.
ОК 16	Загальна теорія здоров'я	3	зал., курс
ОК 17	Ґрунтознавство	3	екз., курс
ОК 18	Біотехнологія та генна інженерія	4	екз.
ОК 19	Мікробіологія з основами вірусології та імунології	4	екз., курс
ОК 20	Фізіологія людини і тварин	4	екз., курс
ОК 21	Фізіологія рослин	4	екз., курс
ОК 22	Генетика з основами селекції	4	екз, курс.
ОК 23	Основи сільського господарства	4	екз., курс.
ОК 24	Основи філогенії рослин і тварин	3	екз.
ОК 25	Теорія та історія педагогіки	8	екз, курс.
ОК 26	Психологія	6	екз, курс.
ОК 27	Методика навчання біології та природознавства	8	екз, зал
ОК 28	Методика навчання інтегрованого курсу "Здоров'я, безпека і добробут"	3	екз.
ОК 29	Методика організації позакласної та позашкільної роботи з біології	3	зал.
ОК 30	Неорганічна хімія	4	екз, курс.
ОК 31	Органічна хімія	5	екз, курс.
ОК 32	Біологічна хімія	4	екз.
ОК 33	Методика навчання хімії	8	екз., зал
ОК 34	Аналітична хімія	4	екз.
ОК 35	Гістологія з основами цитології та ембріології	1	зал.
ОК 36	Фізичне виховання		зал.
ОК 37	Курсова робота з хімічних дисциплін (за вибором)*	1	
ОК 38	Курсова робота з педагогіки або психології *	1	
ОК 39	Курсова робота з біологічних дисциплін (за вибором)*	1	
Дисципліни вільного вибору здобувача			
ВВ.01	Дисципліна вільного вибору здобувача	4	зал.
ВВ.02	Дисципліна вільного вибору здобувача	4	зал.
ВВ.03	Дисципліна вільного вибору здобувача	4	зал.
ВВ.04	Дисципліна вільного вибору здобувача	4	зал.
ВВ.05	Дисципліна вільного вибору здобувача	4	зал.
ВВ.06	Дисципліна вільного вибору здобувача	4	зал.
ВВ.07	Дисципліна вільного вибору здобувача	4	зал.
ВВ.08	Дисципліна вільного вибору здобувача	4	зал.

ВВ.09	Дисципліна вільного вибору здобувача	4	зал.
ВВ.10	Дисципліна вільного вибору здобувача	4	зал.
ВВ.11	Дисципліна вільного вибору здобувача	4	зал.
ВВ.12	Дисципліна вільного вибору здобувача	4	зал.
ВВ.13	Дисципліна вільного вибору здобувача	4	зал.
ВВ.14	Дисципліна вільного вибору здобувача	4	зал.
ВВ.15	Дисципліна вільного вибору здобувача	4	зал.
Практична підготовка			
ОК 40	Навчальна практика з ботаніки та зоології	3	зал.
ОК 41	Хімічна навчальна практика	3	зал.
ОК 42	Навчальна (педагогічна) практика	3	зал.
ОК 43	Навчальна предметна практика	3	зал.
ОК 44	Виробнича педагогічна практика (хімія)	6	екз.
ОК 45	Виробнича педагогічна практика (біологія та здоров'я людини)	9	екз.
ОК 46	Атестація	6	екз.
Загальний обсяг освітньої програми		240	кредитів

III. Логічна послідовність освітніх компонент освітньої програми

Код н/д	Обов'язкові компоненти ОП
1 семестр	
ОК 01	Історія та культура України
ОК 02	Українська мова за професійним спрямуванням
ОК 03	Іноземна мова
ОК 05	Охорона праці і безпека життєдіяльності
ОК 07	Загальна екологія
ОК 08	Вікова фізіологія та шкільна гігієна з основами медичних знань
ОК 09	Анатомія і морфологія рослин
ОК 10	Зоологія безхребетних
ОК 26	Психологія
ОК 35	Гістологія з основами цитології та ембріології
ОК 36	Фізичне виховання
2 семестр	
ОК 03	Іноземна мова
ОК 04	Філософія
ОК 06	ІК технології в галузі
ОК 11	Систематика рослин
ОК 12	Зоологія хребетних
ОК 25	Теорія та історія педагогіки
ОК 36	Фізичне виховання

OK 40	Навчальна практика з ботаніки та зоології
	3 семестр
OK 03	Іноземна мова
OK 13	Мікологія
OK 15	Основи наукових досліджень у галузі
OK 17	Грунтознавство
OK 25	Теорія та історія педагогіки
OK 31	Неорганічна хімія
BB 01	Дисципліна вільного вибору
BB 02	Дисципліна вільного вибору
BB 04	Дисципліна вільного вибору
BB 05	Дисципліна вільного вибору
	4 семестр
OK 03	Іноземна мова
OK 14	Анатомія людини
OK 19	Мікробіологія з основами вірусології та імунології
OK 25	Теорія та історія педагогіки
OK 32	Органічна хімія
OK 36	Аналітична хімія
OK 39	Курсова робота з хімічних дисциплін
OK 41	Хімічна навчальна практика
	5 семестр
OK 14	Анатомія людини
OK 16	Загальна теорія здоров'я
OK 21	Фізіологія рослин
OK 23	Основи сільського господарства
OK 27	Методика навчання біології та природознавства
OK 29	Технологія інклюзивного навчання біології
OK 33	Біологічна хімія
OK 34	Методика навчання хімії
OK 36	Аналітична хімія
OK 38	Курсова робота з педагогіки або психології
OK 43	Навчальна (педагогічна) практика
BB 06	Дисципліна вільного вибору
BB 10	Дисципліна вільного вибору
	6 семестр
OK 20	Фізіологія людини і тварин
OK 21	Фізіологія рослин
OK 22	Генетика з основами селекції
OK 23	Основи сільського господарства
OK 27	Методика навчання біології та природознавства

OK 30	Методика організації позакласної та позашкільної роботи з біології
OK 34	Методика навчання хімії
OK 43	Навчальна (предметна) практика
BB O7	Дисципліна вільного вибору
7 семестр	
OK 18	Біотехнологія та генна інженерія
OK 20	Фізіологія людини і тварин
OK 22	Генетика з основами селекції
OK 24	Основи філогенії рослин і тварин
OK 28	Методика навчання інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека і добробут»
OK 39	Курсова робота з біологічних дисциплін
BB 08	Дисципліна вільного вибору
BB 09	Дисципліна вільного вибору
BB 15	Дисципліна вільного вибору
8 семестр	
OK 18	Біотехнологія та генна інженерія
OK 24	Основи філогенії рослин і тварин
OK 45	Виробнича педагогічна практика(біологія та здоров'я людини)
OK 46	Атестація
BB 03	Дисципліна вільного вибору
BB 11	Дисципліна вільного вибору
BB 12	Дисципліна вільного вибору
BB 13	Дисципліна вільного вибору
BB 14	Дисципліна вільного вибору

IV. ОПИС ПРОГРАМИ

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик	
Обов'язкові компоненти ОП			
ЗК / ФК	ПРН	Назва дисципліни	
ЗК 2, 7,8 ФК 1, 2	ПРН 1	ОК 01	Історія та культура України
ЗК 1, 3, 5 ФК 1, 3	ПРН 2, 13	ОК 02	Українська мова з професійним спрямуванням
ЗК 1, 2,6 ФК 1, 2, 3	ПРН14	ОК 03	Іноземна мова
ЗК 1, 5, 7 ФК 1, 3	ПРН 1, 2	ОК 04	Філософія
ЗК 1, 2, 5	ПРН 1,	ОК 05	Охорона праці і безпека

ФК 1,2	18		життєдіяльності
ЗК 1,4 ФК 1, 7	ПРН 1, 2	ОК 06	ІК технології в галузі
ЗК2, 6, 9 ФК 2, 12	ПРН 3, 7	ОК 07	Загальна екологія
ЗК1, 6, 9 ФК 2, 3, 4	ПРН 3, 5	ОК 08	Вікова фізіологія та шкільна гігієна з основами медичних знань
ЗК 2,6 ФК 2, 8, 11	ПРН 3, 4, 7	ОК 09	Анатомія та морфологія рослин
ЗК 1, 2 ФК 3, 8, 11	ПРН 3, 4, 10, 11	ОК 10	Зоологія безхребетних
ЗК 1, 2, 4 ФК 3, 5, 11	ПРН 3, 4, 10,11	ОК 11	Систематика рослин
ЗК 1, 2, 4 ФК 3, 5	ПРН 4, 10, 11	ОК 12	Зоологія хребетних
ЗК 1, 2, 6 ФК 8, 15	ПРН 4, 7, 9	ОК 13	Мікологія
ЗК 1, 2, 4 ФК 4, 12	ПРН 5, 16	ОК 14	Анатомія людини
ЗК 1, 4, 8 ФК 1, 5	ПРН 18	ОК 15	Основи наукових досліджень у галузі
ЗК 1, 2, 9 ФК 4, 7, 12	ПРН 5, 9, 20	ОК 16	Загальна теорія здоров'я
ЗК 1, 4 ФК 5, 6, 8	ПРН 7, 10, 15	ОК 17	Грунтознавство
ЗК 1, 2, 4 ФК 8, 11	ПРН 6, 10, 25	ОК 18	Біотехнологія та генна інженерія
ЗК 1, 2, 4 ФК 8,11	ПРН 7, 9, 19	ОК 19	Мікробіологія з основами вірусології та імунології
ЗК 1, 4, 9 ФК 2, 11	ПРН 3, 7, 9	ОК 20	Фізіологія людини і тварин
ЗК 1, 2, 6 ФК 8, 11	ПРН 3, 6, 7	ОК 21	Фізіологія рослин
ЗК 1, 2, 6 ФК 6, 8, 11	ПРН 10, 12, 25	ОК 22	Генетика з основами селекції
ЗК 1, 2, 4 ФК 6, 11	ПРН 7, 10, 15	ОК 23	Основи сільського господарства
ЗК 1, 2, 4 ФК 5, 6,8	ПРН 4, 10, 16	ОК 24	Основи філогенії рослин і тварин
ЗК 2, 7, 8 ФК 1, 3	ПРН 1,13	ОК 25	Теорія та історія педагогіки
ЗК 2, 7, 8 ФК 1, 2, 3	ПРН 1,13	ОК 26	Психологія

ЗК 1, 2, 6 ФК 2, 4, 7, 9, 10	ПРН 12, 17, 19	ОК 27	Методика навчання біології та природознавства
ЗК 1, 2, 6 ФК 4, 7, 9,	ПРН 5, 17, 19, 20	ОК 28	Методика навчання інтегрованого курсу "Здоров'я, безпека і добробут"
ЗК 1, 6, ФК 3, 7, 12	ПРН 8, 17, 19	ОК 29	Методика організації позакласної та позашкільної роботи з біології
ЗК 1, 2,4 ФК 13, 14, 15	ПРН 21, 22, 23, 24	ОК 30	Неорганічна хімія
ЗК 1, 2, 4 ФК 13, 15, 16	ПРН 21, 22, 24	ОК 31	Органічна хімія
ЗК1, 4, 9 ФК 13,14,16	ПРН 21, 22	ОК 32	Біологічна хімія
ЗК1, 6, ФК 7, 15	ПРН 17, 19	ОК 33	Методика навчання хімії
ЗК 1, 2, 4 ФК 13, 15	ПРН 21, 22	ОК 34	Аналітична хімія
ЗК 1, 2, 4 ФК 5, 11	ПРН 4, 16	ОК 35	Гістологія з основами цитології та ембріології
ЗК1, 2, 6 ФК 4	ПРН 5	ОК 36	Фізичне виховання
ЗК 1, 2, 4 ФК 14, 16	ПРН 17, 19	ОК 37	Курсова робота з хімічних дисциплін (за вибором)*
ЗК1, 7, 8 ФК 1, 2	ПРН 13, 18	ОК 38	Курсова робота з педагогіки або психології *
ЗК 1, 4, 9 ФК 4, 7	ПРН 7,13, 18	ОК 39	Курсова робота з біологічних дисциплін (за вибором)*
Практична підготовка ОП			
ЗК / ФК	ПРН	Назва практики	
ЗК 1, 4 ФК 5, 8, 11	ПРН 4, 11,12	ОК 40	Навчальна практика з ботаніки та зоології
ЗК 1, 4 ФК14, 15, 16	ПРН 4, 21, 22	ОК 41	Хімічна навчальна практика
ЗК 1,5, 8 ФК 2, 3, 9	ПРН 13, 18	ОК 42	Навчальна (педагогічна) практика
ЗК 1, 8, 9 ФК 6, 7	ПРН 13, 18	ОК 43	Навчальна предметна практика
ЗК 1, 4	ПРН 4,	ОК 44	Виробнича педагогічна

ФК 13,14, 16	17, 19		практика (хімія)
ЗК 1, 4, 9 ФК 4, 9, 12	ПРН 17, 18, 19	ОК 45	Виробнича педагогічна практика (біологія та здоров'я людини)
ЗК 1, 2, 4 ФК 2, 8, 9, 16	ПРН 1, 8, 13, 19	ОК 46	Атестація

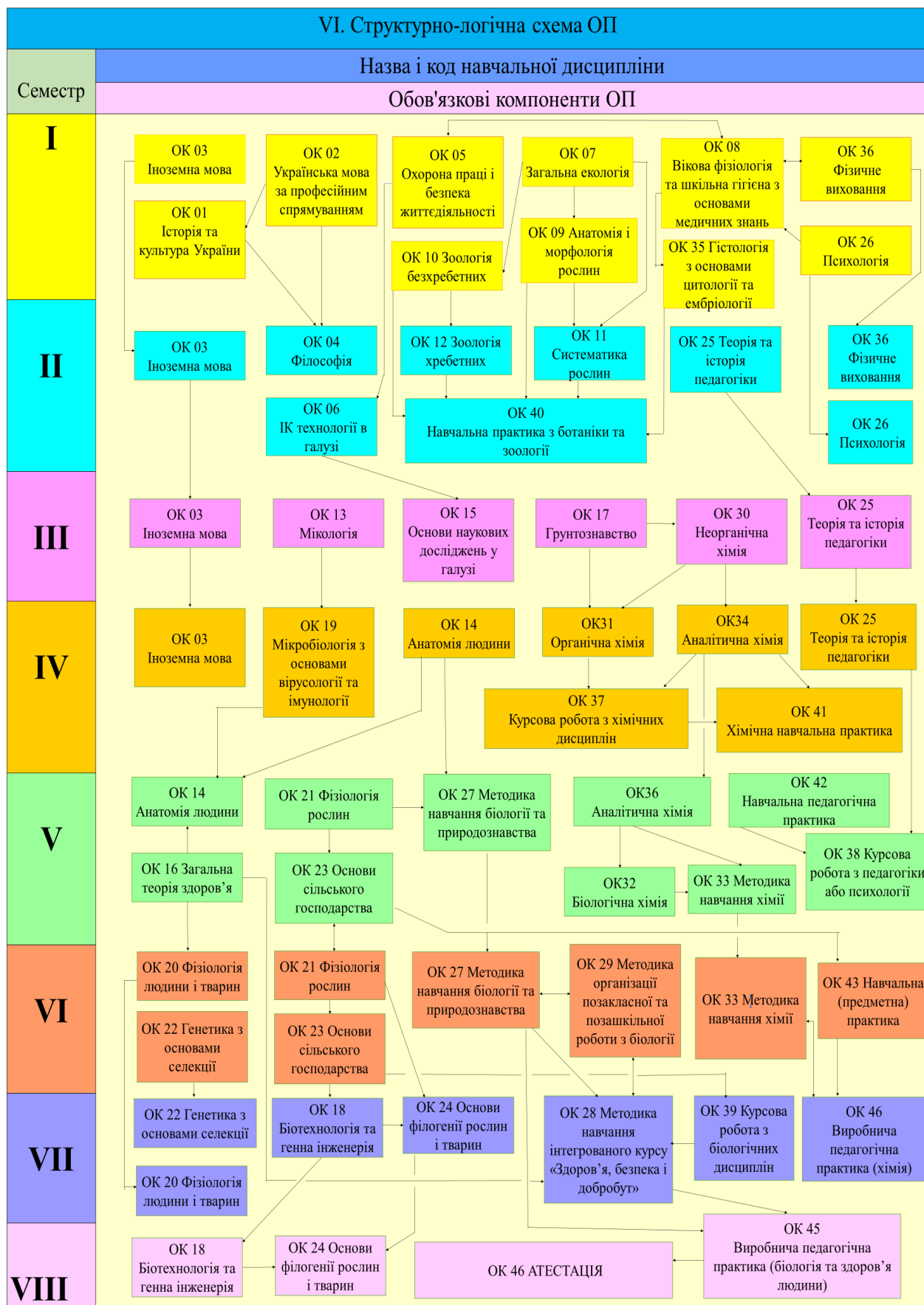
V. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми проводиться згідно з «Положенням про випускні кваліфікаційні роботи в УДПУ імені Павла Тичини», «Положенням про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини», «Положенням про Європейську кредитно-трансферну систему навчання в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини», «Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії» та інших нормативно-правових актів.

Атестація випускників освітньої програми здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та випускного екзамену педагогіки хімії та методики її навчання, які повинні передбачати оцінювання обов'язкових результатів навчання, визначених освітньою програмою. Атестація завершується видачею документа державного зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: вчитель біології та основ здоров'я, вчитель хімії базової середньої освіти. Кваліфікаційна робота здобувача освітнього ступеня має бути результатом самостійного наукового дослідження з біології.

Перед захистом випускні кваліфікаційні роботи проходять обов'язкову перевірку на наявність академічного плагіату. Роботи, виконані не самостійно, а також ті, що не пройшли перевірку або мають понад 25% неоригінального тексту, до захисту не допускають. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

VI. Структурно-логічна схема освітньої програми зі спеціальності «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Хімія)»

VII. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41	ОК 42	ОК 43	ОК 44	ОК 45	ОК 46		
ЗК1	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ЗК2	+		+		+		+		+	+	+	+	+	+		+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ЗК3		+																																														
ЗК4						+					+	+		+	+		+	+	+	+	+		+	+						+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ЗК5		+		+	+																																									+		+
ЗК6			+				+	+	+				+									+	+						+	+					+	+									+			
ЗК7	+			+																						+	+		+						+	+												
ЗК8	+														+											+	+														+			+	+			
ЗК9							+	+									+				+						+	+												+		+			+			
ФК1	+	+	+	+	+	+									+											+	+							+							+		+			+		
ФК2	+		+		+		+	+	+											+							+	+	+		+										+			+				
ФК3		+	+	+				+		+	+	+														+	+				+																	
ФК4							+							+		+												+	+	+									+			+			+			
ФК5											+	+			+		+									+	+																+					
ФК6																	+					+	+	+																					+			
ФК7						+										+													+	+		+				+	+					+			+			
ФК8								+	+				+				+	+	+		+	+																				+						
ФК9																												+	+															+				
ФК10																													+		+					+												
ФК11									+	+	+							+	+	+	+	+	+																			+						
ФК12							+							+		+																+																
ФК13																																	+	+	+			+	+							+		
ФК14																																	+		+			+		+					+			
ФК15													+																				+	+		+		+	+				+					
ФК16																																		+	+		+				+						+	

VIII. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41	ОК 42	ОК 43	ОК 44	ОК 45	ОК 46	
ПРН 1	+			+	+	+																			+	+																					
ПРН 2		+		+	+	+																																									
ПРН 3							+	+	+	+	+									+	+																										
ПРН 4									+	+	+	+	+											+																+	+				+		
ПРН 5								+						+		+																						+									
ПРН 6																		+			+																										
ПРН 7							+		+				+				+		+	+	+		+																		+						
ПРН 8																															+																
ПРН 9													+			+			+	+																											
ПРН 10										+	+	+					+	+				+	+	+																							
ПРН 11										+	+	+																														+					
ПРН 12																						+							+													+					
ПРН 13		+																							+	+																+	+			+	
ПРН 14			+																																												
ПРН 15																	+					+																									
ПРН 16														+										+																							
ПРН 17																												+	+	+	+					+	+			+							+
ПРН 18					+										+																											+	+			+	
ПРН 19																			+									+	+	+						+	+									+	
ПРН 20																	+												+	+										+							+
ПРН 21																																	+	+	+		+	+	+				+				
ПРН 22																																	+	+	+		+	+				+					
ПРН 23																																	+														
ПРН 24																																	+	+													
ПРН 25																		+				+																									

Керівник проєктної групи
(гарант освітньої програми)

Світлана ЛЮЛЕНКО